

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН У 6 Ч. ПРЕ ПОДНЕ

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092.

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092.

Стан Редакције и Администрације
Косовска ул. бр. 22.

Огласи се дају у Администрацији
Цена утврђена.

Неплаћена се писма не примају.
— Рукописи се не враћају.

Писма, рукописи, новац и све
остало што се односи на лист,
слати власнику листа.

Адреса на телеграме:
„СТРАЖА“ — БЕОГРАД

Претплата за Србију
на пошти:

на годину . . . . . Дин. 12—
„ шест месеци . . . . . 8—
„ три месеца . . . . . 5—
„ један месец . . . . . 1—

Претплата за иностранство
на пошти:

на годину . . . . . Дин. 30—
„ шест месеци . . . . . 15—
„ три месеца 7/50

Писмо из Цариграда

— Живот код становништва. — Рањеници. — Регрути. — Оскудица у намирницама. — Немци. — Жеља за миром. —

Наш дописник из Софије послао нам је ово карактеристично писмо, које је добио из Цариграда од једног свог пријатеља. Ми доносимо писмо у целини, пошто је у свему интересантно.

„Нисам ти се, Борко, јављао дуго, зато што нисам имао воље да се опомињем у целини онога што делимично свакодневно доживљујем. Мучан и глуп је овај живот овде. И да нису послови овако колосално рентабилни, веруј ми, Борко, да бих одмах дошао натраг у нашу земљу и задовољно Софију. Цариград је некад био прљав и свечан; сад није ни прљав ни свечан, сад је незадовољан и рањен. Маса га је напустила и изчезла с оне стране Босфора, а рањеници са Галипола стижу у ружама свакодневно. Ти рањеници! Колико бих ти имао да причам о њима. Они су прве силуете својих славних прадедова. Њихови дедови су се борили зато што им је лаксала победа, зато што су чврсто веровали да је Алах шиле, њихови љакани потомци боре се само зато што су злуларени суровим германским уларом. Из очнију им се чита жеља за миром, израз њиховог лица нас опомиње страшно освете која почиње да се буди у њиховој унутрашњости. Гладни су у оскудици свих неопходности. И како они сажаљиво посматрају гомиле неопходних и венаоружаних људи, које зову регрутима. Регрути их испитују о току операција, а они им са осмехом најбољег презирања одговоре: „Лагано се ближе крају наше султаније!“ И збиља они се нису преварили. Они само скидају veo са турских званичних билтена. А они голишави регрути, преморени надчовечанским напорима (они требају за 20 дана да сврше целокупну обуку) слушају их и онда уздишу и беже, неки преко границе — тамо к вама — други се крију у мрачне касарниске кутове. Жалостан је њихов живот, а њихова нада, то је до данас најдуховитија карикатура.

„Са животним намирницама стојимо врло рђаво. Њих или уопште нема, или ако се увезу из Румуније и Бугарске, оне су дрско прецењене. Једна милиона формално глудује. Други бесне, а они њима не пресеци тај бес. Шећер је најскуплији, вато што га има мало а потреба за њим је огромна. Мањоколичних артивала, као бензина, соли, палидрава па чак и дувана има толико да човек мора прво да их извојује, па онда откупи.

„Оно што одржава овај град у миру и послушности то је режим кога су Немци увели. Е ови људи толико вређају наше стрпљење, да се ја чудим како већ сви нису побуњили. Да знаш само, колико ме боли кад на нашем лепом језику читамо елопеје и похвалнице немачкој нацији. Зашто Бога-вал не удавите онај подлачки лист „Камбану“. Зар код вас више не постоји чуло националног поноса. Верујем да би целокупна бугарска управна власт изменила своје мишљење, кад би само један дан осетила вредност немачког удараца. Добите к нама да се уверите ко су Немци!

„Читам у бугарским листовима да Турци хоће мир. То стоји и у ствари. Али само до тога неће доћи до год се не уклоне са управе Немци и Енвер-паша, који су најхустије присталице рата до краја. Противник је велики безир Хусеин, он има знатну масу, међу њима су и чланови владе, па и сам престолонаследник, али изгледа да су они ипак немоћни. Сам престолонаследник преставаља исто оно што и сви његови претходници: он је у једној врсти апса.

„Ето ти слике данашњег Цариграда. А сад збогом. Твој Серафим“.

Рабош
Начелство округа нишког поднела је молбу за одобрење да се може подићи културно на Пашани. Начелник из здравствених разлога одбио молбу.

„Али једна велика њушка“ хотели да овере онај народ, оде код начелника и рече му:
— „Да се дозволи подизање купат.“ А из здравствених делова могу се јести. Свако јутро треба давати једног војника, са буреком двама, три километра у Нишавау, где ће онај љавол наручити у Нишавау, те ће се на тај начин Нишавау дефинитивновати!

„Да ли је тај предлог примљен, не знам.“
Аргус

Србија и Италија
Тешке трговинске везе.
Рим, 1 јула
Приликом динларског првијема г. Саландра је држао г. Ристића, посланика Србије и са њиме је водио подужи разговор око што тешких трговинских веза између Србије и Италије. Том приликом је г. Саландра изјавио да ће се искрено заузети са члановима своје владе да досадашње везе што јаче учврсте и што више рашире, како би обе државе имале знатне користи.

Г. Ристић се у име Србије топло захвалио г. Саландри.

Српским одличјем Карађорђевог Звезда с мачевима IV степена оличковани су адјидани Тируен и Мањоња, затим Златном Медаљом за храброст пелоти адјидани Пете, Сера, Селаке и Тируен, и многи други Сребрном за храброст, мелаљом за војничке врлине и ревносну службу.

Кад је и та свечаност била готова онда је капетан маркиз де Ларенти са капетаном де Рошфором извео један диван лет на свом аероплану: дигао се до 2500 метара па је затим зауставио мотор и спустио се правећи salto mortale у спирали па земљу. Дивно је било посматрати како апарат пада само својом тежином све већом и већом брзином на земљу у спирали гитајући се час лево час десно.

Уавицима дивљења и одушевљења поздрављени су смели авијатари кад су се спустили на земљу.

Тиме је завршена ова импозантна свечаност са које смо почели дивне успомене.

Одмах после овога дошао је аутомобилом француски војни аташе пуковник г. Фурије, коме је командант мајор Витга изашао на рапорт. Затим је г. Фурије извршио смотру трупа и био је веома задовољан. Команданту је честитао на исправном стању ескадриле са веома дирљивих и љубавних речи. Честитао је пстм свима Французима који се боре на овом српском фронту у име председника Француске Републике, свечаност.

После овога су раздваја одицковања. Прво је раздвојена ескадрила капетана I класе г. др Свет. Предић, помоћник коман-

данта ескадриле. Затим је пуковник Фурије дао адјиданима Тируену и Мањоњи Војну Медаљу (Medaille Militaire) уз прописну церемонију: прво им је додирнуо оба рамена својом сабљом (стари традиционални обичај) а затим их је пољубио и прихватио ам одликовање.

У Буковини
— Крваве борбе —
Букурешт, 1 јула.
Из Маморнице јављају да се у Буковини воде крваве борбе. Руске трупе су добале знатна појачања као и огромну количину муниције према. Према Коломеји Руси су предузели успешну офанзиву.

Бен. Нова Сулија, Чернаја, Творарауци и Варонга су у рукама руских трупа. На Дњестру, и ако су руске трупе у дефанзиви, ипак аустроунемачке трупе нису забележиле још ни један успех.

Увацима дивљења и одушевљења поздрављени су смели авијатари кад су се спустили на земљу.

Тиме је завршена ова импозантна свечаност са које смо почели дивне успомене.

Одмах после овога дошао је аутомобилом француски војни аташе пуковник г. Фурије, коме је командант мајор Витга изашао на рапорт. Затим је г. Фурије извршио смотру трупа и био је веома задовољан. Команданту је честитао на исправном стању ескадриле са веома дирљивих и љубавних речи. Честитао је пстм свима Французима који се боре на овом српском фронту у име председника Француске Републике, свечаност.

После овога су раздваја одицковања. Прво је раздвојена ескадрила капетана I класе г. др Свет. Предић, помоћник коман-

данта ескадриле. Затим је пуковник Фурије дао адјиданима Тируену и Мањоњи Војну Медаљу (Medaille Militaire) уз прописну церемонију: прво им је додирнуо оба рамена својом сабљом (стари традиционални обичај) а затим их је пољубио и прихватио ам одликовање.

Увацима дивљења и одушевљења поздрављени су смели авијатари кад су се спустили на земљу.

Тиме је завршена ова импозантна свечаност са које смо почели дивне успомене.

Код краља Фердинанда

— Аустрија и Немачка прете Румунији —

— Специјалан извештај —

БУКУРЕШТ, 1. јула
Фон Буше и Чернин, немачки и аустријски посланици на букурешком двору посетили су краља Фердинанда и код њега су се дуго задржали. У дворским круговима се говори, да се ова посета односи на аустро-румунске преговоре, који су прекинути услед одбијања Аустрије да учини уступке Румунији у Ердељу и Буковини. Фон Буше је у име немачког цара скренуо пажњу како ће по Румунију, ако не дође до споразума са Аустријом наступити зла дана, јер ће немачка армија, да би се осигурала, од евентуалног напада од стране Румуније, бити приморана да предузме нужне војне мере против Румуније.

У румунским политичким круговима претња Немачке није учинила утисак који су посланици желели, већ влада уверење да је Немачка у очаном положају.

Увацима дивљења и одушевљења поздрављени су смели авијатари кад су се спустили на земљу.

Тиме је завршена ова импозантна свечаност са које смо почели дивне успомене.

Одмах после овога дошао је аутомобилом француски војни аташе пуковник г. Фурије, коме је командант мајор Витга изашао на рапорт. Затим је г. Фурије извршио смотру трупа и био је веома задовољан. Команданту је честитао на исправном стању ескадриле са веома дирљивих и љубавних речи. Честитао је пстм свима Французима који се боре на овом српском фронту у име председника Француске Републике, свечаност.

После овога су раздваја одицковања. Прво је раздвојена ескадрила капетана I класе г. др Свет. Предић, помоћник коман-

данта ескадриле. Затим је пуковник Фурије дао адјиданима Тируену и Мањоњи Војну Медаљу (Medaille Militaire) уз прописну церемонију: прво им је додирнуо оба рамена својом сабљом (стари традиционални обичај) а затим их је пољубио и прихватио ам одликовање.

Увацима дивљења и одушевљења поздрављени су смели авијатари кад су се спустили на земљу.

Тиме је завршена ова импозантна свечаност са које смо почели дивне успомене.

Одмах после овога дошао је аутомобилом француски војни аташе пуковник г. Фурије, коме је командант мајор Витга изашао на рапорт. Затим је г. Фурије извршио смотру трупа и био је веома задовољан. Команданту је честитао на исправном стању ескадриле са веома дирљивих и љубавних речи. Честитао је пстм свима Французима који се боре на овом српском фронту у име председника Француске Републике, свечаност.

После овога су раздваја одицковања. Прво је раздвојена ескадрила капетана I класе г. др Свет. Предић, помоћник коман-

данта ескадриле. Затим је пуковник Фурије дао адјиданима Тируену и Мањоњи Војну Медаљу (Medaille Militaire) уз прописну церемонију: прво им је додирнуо оба рамена својом сабљом (стари традиционални обичај) а затим их је пољубио и прихватио ам одликовање.

Увацима дивљења и одушевљења поздрављени су смели авијатари кад су се спустили на земљу.

Тиме је завршена ова импозантна свечаност са које смо почели дивне успомене.

Одмах после овога дошао је аутомобилом француски војни аташе пуковник г. Фурије, коме је командант мајор Витга изашао на рапорт. Затим је г. Фурије извршио смотру трупа и био је веома задовољан. Команданту је честитао на исправном стању ескадриле са веома дирљивих и љубавних речи. Честитао је пстм свима Французима који се боре на овом српском фронту у име председника Француске Републике, свечаност.

После овога су раздваја одицковања. Прво је раздвојена ескадрила капетана I класе г. др Свет. Предић, помоћник коман-

тичној светковини. У то време крштење је трајало у богатим кућама обично три дана. Првога дана у јутру долазили су сродници и пријатељи куће у гала тоалети, тада би добијали ванредно раскошно уговорен доручак, после кога је млада мајка краћена од својих удатих пријатељица и пла први пут у цркву. Тај су спровод обично пратили музичанти. После повратка из цркве приређиван је исти ручак као и прошлог дана. Трећег дана догађало се право крштење. То је био, нарочито, најсвечанији дан, ишли су сви у цркву и после остали на заједнички ручак, при коме је била читана многиња уобичајених церемонија.

На крају се обично играло. — Крштење је тада коштало двогоду више него светковина око свадбе. Кум се ценио свим другојаче, него што је то данас случај, када свако у томе гледа више досаду него почасти. Па и саме обавезе кума према кумчеу несразмерне су више биле него данас; данас изгледа да се све обавезе вршију се оним поклоном што га дете добије при крштењу. Кум је имао без мало пресудну реч о начу васпитања свога кумчета, а кумче је морало њега да воли и поштује исто као и своје рођене родитеље. Ако би умрли родитељи кумчета, кум је морао да предузме на себе свако даље старање о детету.

При крштењу је кумче добијало од кума нарочите медаљоне за вечну успомену.

Ово ваје:
Такве сто
(АФОРИЗМИ)
Где, где... опет су у вријателству господња Ружа и госпођа мајорина... Само не знам против кога?
Многа је девојка већ пошла за неког човека само их — захвалности(?)

МИСЛИ
Пут ка слави није попут ружама.
Вер.
Ниједно створење није с Усудом задовољни.
Вер.

Шала
Савршено
— Љубав је најопаснија Болест! Она је опаснија и од пецковања, јер пецковање траје 3 дана, а она може да траје и по — 5 дана.

приче пуне горчине и била и за најкорелију људску душу. Наше земље је сје у логору код Љзсна; жалосно је било погледати, додаде он, како официри и војници леже оболели по земљи; пролив је беснео у таквом степењу да је престо било немогуће вршити неопходно дневне послове. Све су куће биле препуне болесника, многи су умирали, а иза логора била је читава гомила, као да је делом пуку у исто време дат лек за чистишење.

Тај је аудитор довео трнспорт са животним намирницама, фуражи и стоком за клање са многог труда до Вилне, па како је увидео да је даље транспортовање било немогуће, пошто и у случају да стока издржи, на маснеће јамачно на њи неће бити могуће судати нас — он се одлучи да прода Јеврејима све што је било намењено нама, о сјам стоке за клање, и по том је похитао за њоме и

предао пуковнику много новаца за продате ствари. Он сам — један адвокат — каже да није за себе лично задржао ништа; додуше — доста чудновато! — нико му у тај исказ није веровао. Али као што и све месо на земљи прлази, тако је и прошла имовина војника нашег пука. Два дана доцније Руси су имали тај новац. Како дошло, тако и прошло.

Командант је јамачно био извештен да ће се ми на својом месту задржати извесно време. Ускоро по нашем доласку он је упутио једног подофицира са знањем пољског језика и још шест војника да иду у оближњу околину пред нама и десно од нас и да набаве потребне животне намирнице. Овај се врло дуго задржао. В. н смо га држали за изгубљеног; кад једног дана, после брижног очекивања, наиђе он са неколико кола пуних намирницама. Све што се из њима нала-

зило беше нам добродошло да ла добро или рђаво, заправо или штетно по организам, свеједно све је било искоришћено. И једно буре пиња. Које се поштоно огрејало на овакој врипци, није био шкартирано, већ на леду расхлађено и до трунке асијено. Компот и обично у шећеру скувано воће, као јагоде, малине, јабуке, затим краставац у славој води, све је то било прождерано и поред тога што је беснео опасни пролив. (Нека буде овом приликом и напоменуто; овај пролив је био једна врста срдоболе.) Шунке, кобасице, живина, хлеб, ракија, лук и т. д. све је то било најрационалнији начин искоришћено, у штету није отишло ништа.

— Наставиће се —
Претплата на „Стражу“ 1 динар месечно.

ФЕЛТОН

Са Наполеоном у Русији
— Мемоари Хајриха фон Роса — (10)

„Partes aegaeas, amice!“ рече Пољак, извади сабљу и пресеце кобасицу, која вам је овога пута од најпријатније и најстварије корпи ти била.
Најзад се кренусмо, похитасмо и стигомо наше, пргшли смо Рудњу, последњу варошину на овоме друму, у којој Јевреји станују.
Од Рудње нас је водио пут северно. Ускоро смо спавили у даљина једно пољско добро, које се нашим очима у најпријатнијем бојама представља. Његова главна зграда, каменим задана, на три спрата, необично укусна, смешала се на нас врло гостопримљиво још из даљине, пошто је дежала као у пролећњем врту, на гвици једне провалије, над којом се јави-

зао јеловом гором обрастао брежуљак. Изгледала је као бела ружа у зеленом гају.
Ту смо провели неколико дана врло пријатно; лепо поље давало је богату пашу за коње, а тако исто није се опажала оскудица на лебу ни у месо, свакодневно се печко и кљало. Време је било добро и топло; војници су се завимали на клацкалицама, које су од припремљених гредца за нове грађевине, сами себи начинили. Једану непријатност нам је чинила рђава вода, која је и на људе и на коње неповољно утицала, а пролив, који већ беше узео озбиљног маха, равнидо погоршавала.

Довде сам још и имао лекареја и био сам у могућности, да неким болес-

ницима пружим потпуно оздрављење, а некеме да ублажим болест. Било је већ уобичајено, да се одмах по доласку у овакав догор мету на ватру два велика казана са водом, да се у њој скувај камил теј који је потом дељен сваком ко год би осетио потребу за њим. Ако је овог артикала нестало онда сам предлагао да се кува теј од других сличних дејтајућих трава, које бисмо налазили на дотичном месту логоровања. Онима, пак, који су били озбиљно оболели, давао сам у теју клице од опвијума или зувене Хофманове капице, и док сам њих имао ишло је још прилично добро. Вукла смо се полаганом напред, срећни што се болест не погоршава, а већ са обичним проливом био је свако потпуно задовољан. Али у овоме логору нестало ми је свих лекарија. Тако су и болесници од пролива остали без икаквих лекова. Но, како смо овде

имали у изобиљу меса, то сам наређивао да се боле сницима кува говећа супа уместо теј; а и наш главни комесар донео нам је још из Вилне и Витсбека вино и ракију, и онај који је имао новаца могао је себе да задовољи и овим корисним деликатесима.

Пуковник аудитор, Крафт, који је морао да предузме још иза Њемена команду над транспортом наших животних намирница и фуражи, дође изненадно к нама. Са собом је донео плен, који је лично извршио, новаца и вести о животу у позадини; ништа особито. Причао нам је о великој немаштини и због ње о увеличаном људском злу, о пазљивима, пљачки, крађа, рушевинама, о опустошеним друмовима, пољима и шумима, о огромном броју ратничких лешева, које је уморно гледао, врућана и жужо оронуло! стоји и о блештинама које су беснеле по свима логорима; — све

имали у изобиљу меса, то сам наређивао да се боле сницима кува говећа супа уместо теј; а и наш главни комесар донео нам је још из Вилне и Витсбека вино и ракију, и онај који је имао новаца могао је себе да задовољи и овим корисним деликатесима.

Пуковник аудитор, Крафт, који је морао да предузме још иза Њемена команду над транспортом наших животних намирница и фуражи, дође изненадно к нама. Са собом је донео плен, који је лично извршио, новаца и вести о животу у позадини; ништа особито. Причао нам је о великој немаштини и због ње о увеличаном људском злу, о пазљивима, пљачки, крађа, рушевинама, о опустошеним друмовима, пољима и шумима, о огромном броју ратничких лешева, које је уморно гледао, врућана и жужо оронуло! стоји и о блештинама које су беснеле по свима логорима; — све

имали у изобиљу меса, то сам наређивао да се боле сницима кува говећа супа уместо теј; а и наш главни комесар донео нам је још из Вилне и Витсбека вино и ракију, и онај који је имао новаца могао је себе да задовољи и овим корисним деликатесима.

Седница у двору

— Фети беј код Радославова —

СОФИЈА, 1. јула

Турски посланик Фети беј, посетио је Радославова у код њега се веома дуго задржао. Одмах после овог саставка Радославова је отишао у двор где је под краљевим председништваом одржана значајна седница.

И ако се предмет решавања на овој значајној седници држи у највећој тајности, ипак се сазнаје из кругова дворских да је решавано о понудама које је Фети беј преко Радославова нудио Бугарској. Турска пристаје да задовољи тражење бугарске владе, односно компензацију у Тракији али тражи да бугарска остане до краја рата неутрална и да пропусти провоз ратних материјала у Турску преко своје територије. Присутни у Турске на територијалне уступке које је раније највероватније одбијала тумачи се као очајно стање у коме се Турска налази.

Око Дарданела

— Успеси Савезника —

АТИНА, 1. јула.

Сваког часа се очекује искрцавање нових француских трупа које су упућене на Галипољско острво као појачање.

Према вестима из француских поморских кругова, план о новим операцијама у Дарданелма већ је готов и учињене су већ све припреме, па да се почне акција.

Савезничка флота је успешно бомбардовала неколико утврђења и брзо је ухватила турску артиљерију која је почела да одивага

ловановић генералштабни пуковник долазио у Ниш због указа о унапређењу виших официра. Г. Миловановић је само пропутао кроз Ниш па је продужио пут за Скопље да обиђе своју болесну матер.

Кнез Вонковски

Кнез Вонковски који се неколико дана бавио у Крагујевцу вратио се у Ниш, олакше ће у нове крајеве ради упознавања са месним преликама.

Указ железничара

Почетком још нису сређени сви подаци, о унапређењу железничара, то ће сеуказом одложити за извесно време.

Трговачке школе у Скопљу

У скопљанским трговачким школама завршени су испити са одличним успехом.

Интернирани Аустријанци

Друга партија интернираних аустријских поданика биће испраћена преко Прахова 15. јула.

Издавање удовичких пензија

Управа Фондава почевше данас да издаје удовичке пензије. Пензије ће се издати 7 дана.

Поштански указ

Указ о унапређењу, размештају и постављењу поштанских чиновника одложен је на неодређено време.

Помени

У недељу 5. јула у новој крушевачкој цркви, у 10 час пре подне, породица пок. Властимира Ваљаревића, бив. студента права II године, наредника VIII пука II позива, даваће погребне помене.

Из Врњачке Бање

— Бања. — Болнице. — Скупни станови и флијакери. — Немарљивост управника. — Повориште. — Коцка.

Био сам у Врњачкој бањи неколико дана и утиске које сам тамо добио стављам овде на расположење.

Врњачка је бања здравствена са својом водом и по романтичном свом положају. Само данаје овако један базен где се купачи тискају као сардине у кутији.

Одмах по доласку ређерица у овоме рату, прве су гостионице узете и претворене у болнице. Државна гостионица, Сотировић хотел Круна, Авала, Меркур и Терапија.

Од мислија су енглеске, француске, америчке и грчке. Осим ових болница, горе на брду, код школе подиђуће су и две велике бањаре, у које се смештају заразно болесници.

Врњачка је бања по природи самој лепа, човечја је рука мало учинила, да ову бању украси и уреди. Међутим Врњачи би требали данас, да се такмиче са првим светским бањама по лековитости воде и чистом ваздуху.

Што је ова бања заостала становници бање бацају кривицу на инжењера Матића који данас врши дужност управника бање.

У Врњачи се сада слегао силан свет, многи су дошли да траже себи спаса у лековитој води, а неки ради пријатног провала.

Живот у Бањи је релативно скуп. Једино што је прескупо, то су станови.

Закупци вала и станова у којој се нико не управља, плаћају бањске госте, а то неби смело бити. Комесар бањски требао би једном дана да се жртвује, па да све станове обиђе и да се увери како се његове културне наредбе багателушу и како се плаћака сиротиња. А најбоље би било,

цене станова и животних немирница оштампати прво у новинама а за тим као ценонике и издати у сва којој вили на видном месту.

Комесар бање је ваљан и вредан чиновник а може се веровати да ће он употребити сва средства да се ред и чистоћа по улицама одржи како треба. Исто тако он ће настојавати да поједи дани несавесни шпекуланти не могу да уцењују публику.

Врњачка бања је без осветљења а то је за осуду. Директор од фењера стје али фењера нема, мора бити да заступник директора штеди на рачун посетиоца.

Управа бањска и сада од посетиоца наплаћује куртаксу. Зашто? Шта сада управа бањска даје посетиоцима? Врњачка бања није осветљена нити има своју музику, осим жабе музике, која „увеселава“ пу блику!

У бањи је једина забава повориште „Јекам Вујић“. Ово нам пружа пријатне забаве, нарочито док је био сам угледни Делани.

На Галипољу

— Рововска борба —

Л ИДОН, 30. јуна.

Адмиралитет јавља да су Енглези успешно одбили неколико снажних налета турских трупа на Галипољу. Енглези су успели да освоје три реда турских ровова. Турски су губитци огромни. Освојени ровови били су пуни лешева.

Бугарска и Споразум

— Када ће Бугарска изићи из резервисаности —

СОФИЈА, 1. јула

Поводом корака Сила Четворног Споразума један члан бугарске владе је пред неколико странах новинара дао ову изјаву: „Нетачне су вести да је Бугарска чинила ма какве олакшице у снабдевању Турске муницијом и другим поребима. Ако је овога и било, то је било без знања владе, која је омах учинила нужне корак по свој ствари.“

Одмах тражења да Бугарска напусти своје резервисано држање и да приђе Споразуму Сила изјављује: овог тренутка када бугарске оправдане жеље у Македонији и Добруци буду испуњене, бугарска армија ће стати уз Четворни Споразум!“

Борко

Дневник једног комите

— Лично Д. С. П. —

Неколико тресака проломиле ваздух. То су наши бацали бомбе.

Ми смо тако стајали пред шталом, јели шљиве, гледали оне сигнале, шапатом се договарали и зебли. Не обично је мрачно. Једва се назиремо. Чуо сам веко крљање.

— Шта је то? — запитах.

— Један, који је рањен у главу, овде донесен и сад издише.

Нисам га видео, него сам

само чуо његово издишање, његов ропот. Како је језовито крљао! А ми смо јели шљиве, разговарали се, на њега нисмо на мислима нити се обазирали. Како сам човек постане груб и неосетљив!

Сигнали су се све чешће вијали. Потпорушак је био све неспокојнији, па се зато реши, да пошаље извештај мајору и да га пита шта даље на ради. Ја сам трепео да носим извештај.

Пут нисам знао, јер за време борбе нисам могао гледати којим путем идемо. Знао сам само правац у

коме је Љубовија. У том сам правцу и пошао. Ишао сам полако папајући и са разројаченим очима. Ударио сам о неку оградлу. Трава је била клизава, те сам често падао. Олет нека ограда!

Шта сад? — упитао сам се, кад сам под ногом осетио страшну нибрдицу а око себе неко шибље. Само право иначе ћу изгубити правац у овој непробојној тами. Поушао сам да сиђем плако, али сам се против своје воље ско трљао. Бао сам у некој руци као у бувару. Лице и руке су ми гореле, јер их је трње изгрело. Сад је требало изићи из ове јаме.

Полако, са крајњим напре-

зањем, пузао сам се, пењао сам се.

— Стој! Ко је? — дркну неко. Стао сам као залепљен. Ко то може бити? — питао сам се у себи.

— Један четвник! — дркнуо сам.

— Шта ће свде? — Носи извештај мајору! — Напре!

Једва сам се успузао и тек сам тада дознао, да је то била наша трећа чета, која је ишла у помоћ онима код шанца. Они мени објаснише, како ћу најбрже доћи до мајора, а ја опет њима, како ће они до потаоручика и онда се растадосмо.

— Наставиће се. —

Последње вести

Грчка и Енглеска

АТИНА, 1. јула. — Енглеско посланство у Атини објавило је да су пуштени грчки пароброди и једрилица која су били задржани и одведени у Мудрос. Назад грчки брод није изведен пред моринска судна бродови су били задржани под сумњом да превозе ратну контрабанду.

Французи за нас

ПАРИЗ, 28 јула

„Тан“ објављује ову белешку: Делкасе, министар спољних послова, примио је делегацију и атланог комитета, лиге за међународно право са председником Битоном на челу. У име делегације Виктор Бур изложио је министру да је лига пошто је предходно примила квалификоване представнике српско-хрватско-словеначке нашла је за поребно да препоручи пажњу и пражичности француске владе оправдане захтеве југословена њихову закониту жељу да за увек буду ослободјени аустријског пратјаска а да не падну поново под туђински јарам, већ да се уједине у једну независну државу према принцип народности чаје су пристајали, што су у више махова изјављивали министри Сила на Четворног Споразума.

Делкасе је указао делегацији најбољи пријем. По водом овога Жан Ербер пише у „Еко де Пари“ да у интересу светског мира Срби и Хрвати треба да образују једну државу.

Алексиначки угљени рудници

тражи већи број раденина: рудара лауфера и т. д. — Добра редовна плата. Обратити се Управи Рудника-Алексинац

201 3-10

ТУЦАНА КАФА!

СРП. ЕЛЕКТРИЧНА ФАБРИКА ЗА ПРЖЕЊЕ И МЛЕВЕЊЕ КАФЕ

Саве Ђорђевића-Јерменина

Скопљанска ул. 16. Преко пута кафеана „Два Сокола“ Скопљанска ул. 16.

Рађна је увек отворена, на стоваришту увек има у довољној количини кафе. Цене су исте као и пређе. За унутрашњост шаље уз доллату. За болнице и бање, даћу најповољнију цену. 1-10

РАТЛУКА 180 4-6 БЕТЕНЕ АЛВЕ

Турски губитци

— Турци су изгубили на Галипољу 30.000 људи —

АТИНА, 1. јула

„Патис“ дозвје са поуздане стране да турски губитци у последњим неуспелим бојевима на Галипољу износи преко 60 хиљада људи.

Трупе се јако деморалисане. Маса војника свакодневно прибегавају у Бугарску.

Румунија и Италија

— Деруси и Боасо —

СОФИЈА, 1. јула

Румунски посланик г. Деруси посетио је галијанског посланика г. Боасо а и са њиме је имао дужи разговор.

Одмах после овог интервјуа г. Деруси је отпутовао за Букурешт. Овом се саставку придаје велика важност.

Дневне вести

Краљев дан у Петрограду

У петроградској саборној цркви поводом рођи дана Њ. В. Краља Петра одржана је архијерејска служба којој су присуствовали сви министри, начелници

министарства, и српски посланик са особљем.

Министарска седница

Јуче пре подне одржана је министарска седница у министарству унутрашњих дела под председништвом г. Н. Пашића.

Дипломатске вести

Јуче је код г. Н. Пашића био у посети бугарски посланик г. Чапрашиков.

Министри у новим крајевима

Министар просвете и министар унутрашњих дела крајем ове недеље отпутоваће у нове крајеве ради инспекције.

Министар просвете заступаће у дужности г. Миливоје Поповић.

Указ виших официра

Указ о унапређењу виших официра бање одложен за неколико дана.

† Јован Драгашевић

Јован Драгашевић почасни генерал и њижевник умро је у Нишу.

Жалбе против Ме ног Одбора

У последње време стигле су Српшћом Одбору многе жалбе из унутрашњости, по којима се жале на неправилности Месних Одбора.

Мил. Гр. Миловановић

Неки чистови данли су вест да је г. Мил. Гр. Ми-

Два млађа бакалска по-

моћника потребна су.

Ступити могу овде:

Коста Ј Јаремич

У ГРАНД-ПАСАЖ

203-2-3

Комарника

Савдука мртвачких

има готових код

ТИШЛЕРА РАНЕ

Валжанска улица бр. 49. (Краљева павара) код „ЗЛАТНОГ КРЕСТА“

БЕОГРАД

101 3-10

КОЛОНИЈАЛНА РАДЊА АНГРО

Алкалај и Рајковић

НИШ—ПАРТИН

ДОБИЛА ЈЕ ВЕЋУ КОЛИЧИНУ:

Рефина I-ма	Ратлука
Царезина	Коњана
Парафинна	Чоколаде и брџбана

Као и све остале колонијалне робе и ситнице колонијалне и продаје по најповољнијим ценама.

199 2-5

Канадско брашно

ОДЛИЧНО ЗА РАЗВЛАЧЕЊЕ КАО И СВА ОСТАЛУ КОЛОНИЈАЛНУ РОБУ. ДОБИЛА ЈЕ

КОЛОНИЈАЛНА РАДЊА

МИТРА ВУКОВИЋА

Београд — Теразије у дворашту

4-5

БОНОНА ФАБРИКА ЧОКОЛАДЕ

Бонбоне, Чоколаде, Коњака, Рума и Разних ликера

Милорада А Ђорића

КИЧЕВСКА БР. 2.

Отпочела је да ради и има увек на лагеру израђене робе

РАТЛУКА 180 4-6 БЕТЕНЕ АЛВЕ

КОЛОНИЈАЛНО-БАКАЛСКА ТРГОВИНА

Павловића и Дантелића — Београд

Макензијева ул. 74 — преко пута кафеана Трандафиловића

Добила је велику количину колонијално-бакалске робе, као: парична гриза I ве врсте, зрњена без мириса, кафе, бонбоне фице, чоколаде, паланачке киселе воде као и остале колонијално-бакалске робе; исту продјеје како на веће тако и на мање количине по врло умереној цени.

1-3

Хотел „ЗЛАТАН АНГЕО“

БЕОГРАД Васна ул. 131 БЕОГРАД

Јављам поштованој публици а нарочито г. г. путницима из унутрашњости да Хотел располаже са здравим, вилиним и врло чистим укусно намештеним собама.

— Препоручујем из мога подрума све сорте како страног тако и српског вина. — Цене су врло умерене.

Нарочито пажњу скрећем на КУЈНУ где се могу у свако доба дана добити сва француска и српска јела са знатно спуштеним ценама.

Услуга брза и тачна. — За посету моли

Васа Николић, угоститељ

195 1-6

ЛОМНИЧКА КИСЕЛА ВОДА

Закупац сам Ломничке Киселе Воде. На стоваришту имам воде у флашама од 1/2, 3/4, и 1 литар. Ко потребује нека се изволи обратити потписаном закупу.

Ко жели, може послати кога са флашама из извор или потписаном, где ће добити потребно одобрење за воду.

За ближа обавештења може се свако обратити закупу

Љуб. Ристићу

гостиничару хотел „Касина“ Крушевца.

193-4-